

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

17 грудня 2024 року

№ 56-3

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, та здійснення органами, що забезпечують діяльність Верховної Ради України, публічних закупівель

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, та здійснення органами, що забезпечують діяльність Верховної Ради України, публічних закупівель.

За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. На балансі Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – Управління справами), підприємств та установ, що віднесені до сфери управління Апарату Верховної Ради України (далі – Апарат), станом на 01.01.2024 обліковувалося 1 138 об'єктів нерухомого майна загальною вартістю 2 606,5 млн грн, у тому числі 518 од. майна (45,5 відс. загальної кількості) загальною залишковою вартістю 137,1 млн грн (5,3 відс. загальної вартості) перебувало на тимчасово окупованій території України.

Підприємствами та установами сфери управління Апарату не забезпечено проведення державної реєстрації речових прав щодо 33 об'єктів нерухомого майна (4,5 відс. загальної кількості будівель і споруд). Крім того, відсутні правовстановлюючі документи на право постійного користування на чотири земельні ділянки (7,8 відс. земельних ділянок) загальною площею 126,8 тис. кв. м, що знаходилися на балансі підприємств та установ сфери управління Апарату, чим не дотримано вимог пунктів 2 і 4 частини першої статті 3 та пункту 2 частини першої статті 4 Закону України від 01 липня 2004 р. № 1952 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон № 1952) та статті 125 Земельного кодексу України.

Зокрема, відсутні правовстановлюючі документи на право постійного користування на земельну ділянку, на якій розташована база відпочинку «Пуща-Водиця» за адресою: вул. Вишгородська, 150, м. Київ. Управління адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – Управління адміністративними будинками) упродовж 2022–2023 років неодноразово надсидало документи для прийняття рішення Київською міською радою про надання йому в постійне користування земельної ділянки для експлуатації та обслуговування бази відпочинку «Пуща-Водиця», але на пленарних засіданнях Київської міської ради це питання не розглядалося.

2. Виконання Апаратом функцій з управління об'єктами державної власності за 2021–2023 роки за результатами проведеного Міністерством економіки України (далі – Мінекономіки) моніторингу оцінено як задовільне.

У 2022 році державні підприємства сфери управління Апарату отримали 68,6 млн грн чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, що становить 62,5 відс. запланованого. Протягом 2022 року підприємства отримали збитків на суму 26,2 млн гривень. Як наслідок, відрахування частини чистого прибутку до державного бюджету у 2022 році становило 0,1 млн гривень.

Показники виконання фінансових планів суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Апарату, за 2023 рік покращилися порівняно з 2022 роком. У 2023 році державні підприємства сфери управління Апарату отримали 98,5 млн грн чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, що становить 89,1 відс. запланованого. При цьому протягом 2023 року підприємства отримали збитків на суму 15,4 млн гривень. Як наслідок, відрахування частини чистого прибутку до державного бюджету у 2023 році становило 0,6 млн гривень.

3. Всупереч вимогам статті 1 Закону України від 13 грудня 1996 р. № 594/96-ВР «Про правовий режим майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України», майже упродовж 28 років з часу набрання чинності цим Законом, Верховна Рада України не визначила порядку управління державним майном, що знаходиться на балансі або у віданні Верховної Ради України та забезпечує її діяльність.

Незатвердження такого порядку ускладнює ухвалення Апаратом та Управлінням справами рішень щодо управління державним майном, що забезпечує діяльність парламенту, та належне виконання повноважень і функцій суб'єкта управління, що має вплив на ефективність управління таким майном. Як наслідок, Управління справами як суб'єкт управління під час розпорядження майном користується порядками, затвердженими Кабінетом Міністрів України, та в умовах обмежених фінансових ресурсів позбавлене можливості застосовувати сучасні механізми та форми взаємодії і співпраці на основі взаємовигідних економічних та організаційних відносин для реалізації проєктів на умовах державно-приватного партнерства з метою залучення інвестицій для модернізації (реконструкції) об'єктів державної власності.

4. Управління справами як орган управління майном у 2020–2023 роках не забезпечило належного контролю за станом складання звітності про виконання стратегічних планів розвитку державними підприємствами, що віднесені до сфери його управління.

За відсутності затверджених Мінекономіки форми та відповідного порядку, щорічні звіти про виконання стратегічних планів розвитку за 2019, 2020 та 2021 роки підприємствами не склалися й Управлінням справами не вимагалися.

Крім того, Порядком подання і затвердження стратегічного плану розвитку, звіту про виконання стратегічного плану розвитку та інформації про затвердження стратегічних планів розвитку суб'єктів господарювання державного сектору економіки та їх виконання, затвердженим наказом Мінекономіки від 01 вересня 2022 р. № 2897, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 вересня 2022 р. за № 1059/38395 (далі – Порядок № 2897), не передбачено складання звіту про виконання стратегічних планів за весь період дії цих планів, що унеможливило здійснення оцінки рівня впливу досягнення основних довгострокових цілей та завдань підприємств на результати їх діяльності.

5. Через нормативну неузгодженість питання надання службових жилих приміщень, Державне підприємство «Управління житловими будинками» Управління справами упродовж 2019–2023 років спрямувало на утримання 22 вільних квартир 0,5 млн грн власних коштів, що призвело до зменшення власного доходу підприємства.

6. Всупереч вимогам частини другої статті 9 Закону України від 03 жовтня 2019 р. № 157-IX «Про оренду державного та комунального майна» (в редакції до внесення змін згідно із Законом України від 20 серпня 2024 р. № 3894-IX), Управління адміністративними будинками передало у безоплатне користування Державному комерційному підприємству «Їдальня Управління справами Апарату Верховної Ради України» (далі – ДКП «Їдальня») (2020–2023 роки) і Державному підприємству «Парламентський телеканал «Рада» (далі – телеканал «Рада») (грудень 2021 року – лютий 2022 року) державне майно без укладення договорів оренди, що спричинило додаткове навантаження на державний бюджет, розрахунково, на суму 4,8 млн гривень.

7. Визначена у бюджетних запитах потреба на 2020–2023 роки за бюджетними програмами за КПКВК 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» (далі – бюджетна програма 0111010), КПКВК 0111020 «Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України» (далі – бюджетна програма 0111020) та КПКВК 0111090 «Висвітлення діяльності Верховної Ради України через засоби телебачення і радіомовлення та фінансова підтримка видання газети «Голос України» (далі – бюджетна програма 0111090), що надана до Міністерства фінансів України Апаратом (2020–2022 роки) та

Управління справами (2023 рік) як головним розпорядником коштів державного бюджету в частині витрат на забезпечення діяльності Верховної Ради України та утримання державного майна, не обґрунтована детальними розрахунками загалом на суму 470,3 млн грн, чим не дотримано вимог пункту 1.5 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06 червня 2012 р. № 687, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 вересня 2012 р. за № 1057/21369.

Як наслідок, затверджені в кошторисах видатки за цими бюджетними програмами на 2020–2022 роки загалом на суму 195,2 млн грн з порушенням пункту 29 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. (далі – Порядок № 228), також не підтверджені розрахунками та економічними обґрунтуваннями. Водночас видатки, затверджені в кошторисах на 2023 рік, економічно обґрунтовані та містили всі необхідні розрахунки, передбачені Порядком № 228.

Головний розпорядник бюджетних коштів не забезпечив своєчасного аналізу використання бюджетних асигнувань за бюджетними програмами 0111010, 0111020 і 0111090 та ініціювання перед Міністерством фінансів України здійснення їх перерозподілу на інші потреби. У результаті частину виділених у 2020–2021 роках асигнувань на забезпечення діяльності Верховної Ради України та утримання державного майна в сумі 413,0 млн грн через неухвалення своєчасних управлінських рішень не використано і повернено до державного бюджету.

8. Загалом Управління справами під час здійснення у 2020–2023 роках закупівель товарів, робіт та послуг дотримано вимоги чинного законодавства у сфері публічних закупівель.

Водночас ДКП «Їдальня» упродовж II півріччя 2020 року та 2021 року здійснювало придбання товарів, робіт та послуг загалом на суму 16,6 млн грн без застосування положень і процедур, передбачених Законом України від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII «Про публічні закупівлі» (далі – Закон № 922).

Телеканал «Рада» не дотримався вимог пункту 12 частини першої статті 10 та частини дев'ятої статті 41 Закону № 922 щодо порядку оприлюднення звітів про виконання завершених у 2022 році договорів про закупівлі загальною вартістю 22,9 млн гривень.

9. Кабінет Міністрів України не забезпечив своєчасного виконання вимог пункту 34 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 13 грудня 2022 р. № 2849 «Про медіа» (зі змінами) в частині внесення пропозицій Верховній Раді України щодо врегулювання статусу та засад діяльності суб'єкта у сфері парламентського мовлення. Закон, який би врегулював статус та засади діяльності суб'єкта у сфері парламентського мовлення, не прийнятий. Як наслідок, статус та засади діяльності телеканалу «Рада» на час аудиту законодавчо не врегульовані.

10. Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері медіа, не врегульовано питання розробки типового положення про організацію та проведення мистецьких конкурсів. Як наслідок, мистецькі конкурси у 2021–2023 роках проводилися телеканалом «Рада» на підставі затверджених ним положень, відповідно до яких такі конкурси проходили за умови участі не менше одного учасника.

11. Враховуючи те, що значна кількість обладнання, яке експлуатується телеканалом, є застарілим, має стовідсотковий знос та потребує заміни, телеканал «Рада» для забезпечення своєї діяльності на конкурсній основі залучив стороннього виконавця – ТОВ «Кінокіт». Упродовж 2021–2023 років телеканал «Рада» на виробництво аудіовізуальних творів ТОВ «Кінокіт» за рахунок коштів бюджетної програми 0111090 спрямував 276,0 млн гривень.

12. Внаслідок нездійснення належного внутрішнього контролю, телеканал «Рада», порушуючи вимоги частини першої статті 10 Закону України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», пункту 2.5 розділу II Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02 вересня 2014 р. № 879, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 вересня 2014 р. за № 1365/26142, не забезпечив повного та достовірного відображення активів підприємства в протоколах інвентаризацій, проведених у 2022–2023 роках, загалом на суму 65,7 млн гривень.

13. Оцінка стану організації внутрішнього аудиту засвідчила функціонування підрозділу внутрішнього аудиту в Управлінні справами, що потребує внесення змін до структури Апарату в частині утворення самостійного структурного підрозділу внутрішнього аудиту.

14. Апаратом та Управлінням справами на момент аудиту виконано близько 80 відс. рекомендацій, наданих за результатами проведеного Рахунковою палатою у 2020 році аудиту. Не виконані сім рекомендацій, втратили актуальність або відсутні правові підстави для виконання п'яти рекомендацій.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, та здійснення органами, що забезпечують діяльність Верховної Ради України, публічних закупівель (далі – Звіт) затвердити.

2. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати **Верховній Раді України** протягом 15 робочих днів з дня затвердження Звіту і рекомендувати:

- забезпечити реалізацію статті 1 Закону України від 13 грудня 1996 р. № 594/96-ВР «Про правовий режим майна, що забезпечує діяльність Верховної

Ради України» шляхом розроблення та затвердження порядку управління державним майном, що знаходиться на балансі або у віданні Верховної Ради України та забезпечує її діяльність;

- розглянути питання про визнання такими, що втратили чинність:

Постанови Верховної Ради України від 21 жовтня 2009 р. № 1652 «Про деякі питання управління державним майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України»;

Положення про порядок надання народним депутатам України службових жилих приміщень і користування ними, затверджене Постановою Верховної Ради України від 11 липня 1995 р. № 286/95-ВР, та внести відповідні зміни до статті 126¹ Житлового кодексу України;

- розглянути та затвердити зміни до структури Апарату в частині утворення самостійного структурного підрозділу внутрішнього аудиту.

3. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінетові Міністрів України** та рекомендувати:

- забезпечити виконання пункту 34 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 13 грудня 2022 р. № 2849 «Про медіа» та подання на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо врегулювання статусу і засад діяльності суб'єкта у сфері парламентського мовлення;

- доручити:

Мінекономіки з метою здійснення належного контролю за станом виконання стратегічних планів розвитку державних підприємств розробити та затвердити форму звіту про виконання стратегічних планів розвитку державних підприємств за весь період дії цих планів;

Міністерству культури та стратегічних комунікацій України розробити та затвердити типові положення про організацію та проведення мистецьких конкурсів з урахуванням конкурентних засад;

Міністерству розвитку громад та територій України опрацювати питання внесення змін до Переліку категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення, затвердженого постановою Ради Міністрів Української РСР від 04 лютого 1988 року № 37 «Про службові жилі приміщення», у частині доповнення категорією «Працівники Апарату Верховної Ради України на час виконання ними посадових обов'язків», зважаючи на неодноразові звернення Апарату.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати **Апарату Верховної Ради України** та **Управлінню справами** Апарату Верховної Ради України й рекомендувати:

Апарату Верховної Ради України:

- після втрати чинності Постановою Верховної Ради України від 21 жовтня 2009 р. № 1652-VI «Про деякі питання управління державним майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України», вжити заходів щодо

визначення призначення вільних жилих приміщень для їх використання згідно зі статтею 6 Житлового кодексу України;

- підготувати зміни до структури Апарату в частині утворення самостійного структурного підрозділу внутрішнього аудиту та подати на затвердження Верховній Раді України;

- при затвердженні розподілу обов'язків між Керівником Апарату та його заступниками врахувати вимоги Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 1062, щодо недопущення виконання підрозділом внутрішнього аудиту функцій внутрішнього контролю;

Управлінню справами Апарату Верховної Ради України:

- провести інвентаризацію об'єктів державної власності та вжити заходів для оновлення в автоматизованій системі «Юридичні особи» Фонду державного майна України інформації щодо майна державних підприємств та установ сфери управління Апарату, зокрема і того, яке не підлягає державній реєстрації відповідно до Закону № 1952;

- забезпечити:

- державну реєстрацію речових прав щодо 33 об'єктів нерухомого майна загальною вартістю 32,1 млн грн відповідно до пунктів 2, 4 частини першої статті 3 та пункту 2 частини першої статті 4 Закону № 1952;

- оформлення правовстановлюючих документів на право постійного користування на чотири земельні ділянки загальною площею 126,8 тис. кв. м та вартістю 1,9 млн грн відповідно до пунктів 2, 4 частини першої статті 3 та пункту 2 частини першої статті 4 Закону № 1952, статті 125 Земельного кодексу України;

- дотримання керівниками державних підприємств вимог Порядку № 2897 в частині подання щорічних звітів про виконання стратегічних планів розвитку за формою, визначеною наказом Міністерства економіки України від 01 вересня 2022 р. № 2897, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 вересня 2022 р. за № 1059/38395;

- вжити заходів щодо:

- списання виявлених під час проведення інвентаризації активів, які втратили свої первісні якості, споживчі властивості, застарілі, не використовуються у зв'язку із фізичним та моральним зношенням;

- укладання договорів оренди нерухомого майна між Управлінням адміністративними будинками та ДКП «Ідальня»;

- забезпечення дієвого внутрішнього контролю в частині оприлюднення в електронній системі закупівель договорів, укладених з 28 лютого по 18 жовтня 2022 року без застосування процедур закупівель, протягом 90 днів з дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні;

- розглянути можливість забезпечення потреби телеканалу «Рада» в оновленні технічного обладнання;

- доручити телеканалу «Рада» забезпечити:

своєчасне оприлюднення в електронній системі закупівель договорів, укладених з 28 лютого по 18 жовтня 2022 року без застосування процедур закупівель, протягом 90 днів з дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні;

достовірне відображення в бухгалтерському обліку результатів щорічної інвентаризації.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України, Державному підприємству «Парламентський телеканал «Рада», Автобазі Управління справами Апарату Верховної Ради України, Державному комерційному підприємству «Їдальня Управління справами Апарату Верховної Ради України», Дослідницькій службі Верховної Ради України для розгляду.

6. Рішення Рахункової палати надіслати **Київській міській раді** й рекомендувати розглянути питання про надання Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України у постійне користування земельної ділянки площею 17,5 тис. кв. м, на якій розташована база відпочинку «Пуща-Водиця» за адресою: вул. Вишгородська, 150, м. Київ.

7. Оприлюднити Звіт і рішення Рахункової палати на офіційному вебсайті Рахункової палати.

8. Членові Рахункової палати Кирилу Клименку забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів із дати отримання інформації від об'єктів контролю.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Кирила Клименка.

Голова

Ольга ПЩАНСЬКА